

Obsahová náplň prípravného vzdelávania čakatel'ov zabezpečeného Justičnou akadémiou Slovenskej republiky

Prípravné vzdelávanie čakatel'ov

Prípravné vzdelávanie čakatel'ov (JČ, PČP) sa bude konať spravidla 1 x štvrťročne formou štvordňových odborných sústrezení s tým, že obsahové zameranie odborných sústrezení čakatel'ov je rozdelené do šiestich ucelených blokov/zameraní:

1. Vstupné vzdelávanie.
2. Kultiváciu osobnosti, vzdelávanie z oblasti psychológie, etiky, rétoriky, komunikácie s verejnosťou a médiami, cvičné psychologické testy, praktické cvičenia na záťažové situácie pre budúcu funkciu sudcu a prokurátora.
3. Vzdelávanie v oblasti súkromného práva (občianske právo, rodinné právo, pracovné právo, obchodného právo).
4. Vzdelávanie v oblasti verejného práva (trestné právo, finančné právo, ústavné právo, správne právo).
5. Vzdelávanie v oblasti medzinárodného práva a európskeho práva.
6. Praktické cvičenia z pozitívnoprávnych oblastí práva.

Na záverečnom odbornom sústrezení sa každý čakatel' podrobí odbornému písomnému testu, ktorý bude pozostávať z problematiky odprezentovanej počas celého prípravného vzdelávania s cieľom úspešne vykonať odbornú justičnú skúšku. Čakatel' je povinný absolvovať 16 dní prípravného vzdelávania v rámci kalendárneho roka. Akadémia vyhotoví osvedčenie o reálnej účasti čakatel'a na prípravnom vzdelávaní bezprostredne po ukončení každého sústrezenia a zašle tieto osvedčenia príslušným predsedom krajských súdov a krajským prokurátorom. Osvedčenia o účasti budú jedným z podkladov pre vypracovanie hodnotenia nadriadeného k samotnému návrhu na vykonanie odbornej justičnej skúšky.

1. Vstupné vzdelávanie

Oblasť úpravy: pôsobnosť prokurátora/sudcu v oblasti trestnej a netrestnej, organizácia a riadenie práce na súde a prokuratúre, kancelársky a spravovací poriadok súdov, spisová služba, organizačné pokyny a príkazy GP SR, metodické usmernenia MS SR, statusové zákony súdov a prokuratúry (vybrané ustanovenia Zákonníka práce a Zákona o štátnej službe), disciplinárna zodpovednosť sudcov a prokurátorov, práca s počítačom, právnickými softvérmi a internetom, zákon o slobodnom prístupe k informáciám a zákon o ochrane osobných údajov, vyhľadávanie medzinárodných zmlúv, právnych predpisov a rozhodnutí súdov, využiteľnosť judikatúry slovenských súdov, judikatúry ESLP a ESD.

2. Kultivácia osobnosti, vzdelávanie z oblasti psychológie, etiky, rétoriky, komunikácie s verejnosťou a médiami, cvičné psychologické testy, praktické cvičenia na záťažové situácie pre budúcu funkciu sudcu a prokurátora

Oblasť úpravy: psychologické aspekty výkonu funkcie prokurátora/sudcu a správanie v záťažových situáciách – súčasťou tohto vzdelávania by boli špeciálne výcviky asertivity, relaxačných techník a pod., etické normy (osobnosť prokurátora/sudcu,

profesijná etika prokurátora/sudcu, správanie a vystupovanie na verejnosti a prezentácia práce prostredníctvom médií, postavenie a zodpovednosť prokurátora/sudcu v nadväznosti na etické normy, atď.), rétorika a profesionálna komunikácia na pracovisku, krízová komunikácia, vedenie porád.

3.Vzdelávanie v oblasti súkromného práva (občianske právo, rodinné právo, obchodné právo)

Pozornosť bude venovaná najmä zneniam otázok v jednotlivých oblastiach práva na ústnu časť odbornej justičnej skúšky a rozboru aktuálnej judikatúry v jednotlivých oblastiach práva.

Oblasť úpravy:

Občianske právo hmotné

- Občianskoprávne vzťahy (subjekty občiansko-právnych vzťahov, predmet, obsah, výkon a ochrana, osobnostné práva, zastúpenie, význam času)
- Právne skutočnosti (skutočnosti, právne úkony- náležitosti, obsah, následky vadnosti, udalosti, fikcie,)
- Vecné práva (vlastnícke právo- nadobúdanie, ochrana, podielové a bezpodielové spoluvlastníctvo, vecné bremená, záložné právo)
- Dedičské právo (predpoklady dedenia, vydedenie, dedenie zo zákona, dedenie zo závetu, ochrana oprávneného dediča)
- Záväzkové právo (vznik, zmena, zabezpečenie, zánik, záväzky z jednotlivých právnych úkonov, záväzky zo spôsobenej škody a bezdôvodného obohatenia)
- Právo duševného vlastníctva (subjekty, obsah, autorské právo, priemyselné a obchodné práva)

Občianske právo procesné

- Základné znaky civilného konania (princípy, právomoc, príslušnosť súdu, účastníci konania, zastúpenie, účasť prokurátora, predbežné opatrenia)
- Konania na súde prvého stupňa (návrh na začatie konania, dispozičné úkony účastníkov, úkony súdu, procesné podmienky konania, prekážky postupu konania ,príprava pojednávania, konanie s pojednávaním a bez pojednávania, dokazovanie, skrátené konania, súdne rozhodnutia, trovy konania)
- Opravné prostriedky (námietky, odvolanie, obnova konania, dovolanie, mimoriadne dovolanie)

Rodinné právo

- Rodičia a deti (určenie a zapretie rodičovstva, osvojenie, výchova, zastupovanie dieťaťa správa majetku dieťaťa, náhradná rodičovská starostlivosť)
- Výživné (vznik, rozsah, zánik vyživovacej povinnosti, jednotlivé druhy vyživovacích povinností)

Pracovné právo

- Pracovný pomer (vznik, zmena, zánik, neplatné skončenie pracovného pomeru a nároky z nej vyplývajúce)
- Náhrada škody (všeobecná zodpovednosť zamestnanca za škodu, zodpovednosť za schodok a za stratu zverených predmetov, rozsah zodpovednosti, osobitné druhy zodpovednosti zamestnávateľa za škodu voči zamestnancovi)

Obchodné právo

- Záväzkové právo (Vybrané typy zmlúv podľa Obchodného zákonníka - kúpna zmluva, zmluva o dielo, prepravná zmluva, zasielateľská zmluva a iné, poznatky aplikačnej praxe.)

- Právo obchodných spoločností (Obchodný podiel v s.r.o. (exekúcia, BSM, vydržanie, založenie), Vznik obchodných spoločností. Zrušenie a zánik obchodných spoločností. Obchodný register – vznik, zmena a zánik podnikateľského subjektu.)
- Konkurzné právo (Procesné ustanovenia konkurzného práva a O.s.p.. Spory o právnu neúčinnosť právnych úkonov so zameraním na poznatky z rozhodovacej činnosti. Spory o určenie pohľadávok so zameraním na poznatky z rozhodovacej činnosti. Postavenie prokurátora v konkurznom konaní. Riadne a mimoriadne opravné prostriedky.)

4.Vzdelávanie v oblasti verejného práva (trestné právo, finančné právo, ústavné právo, správne právo)

Pozornosť bude venovaná najmä zneniam otázok v jednotlivých oblastiach práva na ústnu časť odbornej justičnej skúšky a rozboru aktuálnej judikatúry v jednotlivých oblastiach práva.

Oblasť úpravy:

Trestné právo

Trestný zákon –

- Základné zásady trestnej zodpovednosti (pojem trestného činu, základné znaky skutkovej podstaty trestného činu, náležitosti trestnoprávnej zodpovednosti, okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu, zánik trestnosti a trestu)
- Druhy a ukladanie trestov a ochranných opatrení podľa Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. (druhy trestov a ochranných opatrení, zásady pre ich ukladanie, výmery trestov, ukladanie úhrnného a súhrnného trestu, aplikácia asperačnej zásady a zásady „ trikrát a dost“, podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody).
- Osobitné ustanovenia o trestnom stíhaní mladistvých, výklad pojmov podľa piatej hlavy všeobecnej časti Trestného zákona (vymedzenie pojmu „mladistvý a vek blízky veku mladistvého“, základné zásady trestnej zodpovednosti mladistvých, osobitosti postavenia mladistvých v Trestnom zákone, výchovné opatrenia voči mladistvým, ukladanie trestov mladistvým)
- Trestné činy proti životu a zdraviu, trestné činy proti rodine a mládeži, trestné činy proti slobode a ľudskej dôstojnosti (priblíženie skutkových podstát jednotlivých najdôležitejších trestných činov z prvej, druhej a tretej hlavy osobitnej časti Trestného zákona, s poukázaním a dôrazom na novú právnu úpravu niektorých skutkových podstát zakotvených v rekodifikovanom Trestnom zákone č. 300/2005 Z. z.)
- Trestné činy proti majetku, trestné činy hospodárske, trestné činy všeobecne nebezpečné a proti životnému prostrediu (priblíženie najdôležitejších skutkových podstát zo štvrtej, piatej a šiestej hlavy osobitnej časti trestného zákona, so zameraním na niektoré nové a upravené skutkové podstaty zakotvené v Trestnom zákone č. 300/2005 Z. z.)
- Trestné činy proti republike, trestné činy proti ľudskosti a trestné činy vojnové, trestné činy proti verejnému poriadku a trestné činy proti iným právam a slobodám (priblíženie najdôležitejších skutkových podstát zo siedmej, ôsmej, deviatej a dvanástej hlavy osobitnej časti Trestného zákona)

Trestný poriadok-

- Základné zásady trestného konania, pôsobnosť a príslušnosť súdov, strany v trestnom konaní, vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných osôb, obhajca, poškodený, splnomocnenec poškodeného a zúčastnenej

osoby, úkony trestného konania (úvod k trestnému poriadku, vysvetlenia najdôležitejších zásad trestného konania a všetkých základných procesných pojmov)

- Zaistenie osôb a vecí (dôvody a trvanie väzby, nahradenie väzby, zadržanie, domové a osobné prehliadky, vstup do obydľia, zabezpečovanie informácií, zadržanie a otvorenie a zámena obsahu zásielok)
- Dokazovanie v trestnom konaní (dokazovanie všeobecne, svedkovia, znalci a odborná činnosť, ostatné dôkazné prostriedky)
- Jednotlivé fázy trestného konania , prípravné konanie, konanie pred súdom (prípravné konanie – vyšetrowanie, hlavné pojednávajúce a jeho priebeh, spôsoby rozhodnutia súdu na hlavnom pojednávajúce, verejné a neverejné zasadnutie)
- Rozhodnutia v trestnom konaní a opravné prostriedky (spôsoby rozhodovania, rozsudok, uznesenie, príkaz, právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí, opravné prostriedky proti jednotlivým druhom rozhodnutí, oprávnené osoby, lehoty, konanie o nich a spôsoby rozhodnutia o opravných prostriedkoch)
- Mimoriadne opravné prostriedky (obnova konania, dovolanie, zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní a spôsoby rozhodovania o nich)
- Osobitné spôsoby konania a výkon jednotlivých druhov trestov a ochranných opatrení (konanie proti mladistvým, konanie proti ušľému, dohoda o vine a treste, výkon jednotlivých druhov trestov a ochranných opatrení)

Správne právo

- Správny poriadok,
- Piata časť OSP (SPRÁVNE SÚDNICTVO),
- Daňové zákony a konanie podľa zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní a poplatkov (daňový poriadok),
- Postup stavebných orgánov v stavebnom konaní, prokurátorský dozor a súdny prieskum v stavebných veciach,
- Konanie vo veciach katastra podľa katastrálneho zákona, prokurátorský dozor a súdny prieskum vo veciach katastra,
- Služobný pomer (zákon o štátnej službe, štátna služba policajtov, colníkov, vojakov),
- Rozhodovanie obcí a VÚC (pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy),
- Rozhodovanie v sociálnej agende
- Rozhodovanie vo veciach azylu a cudzineckých vecí.

Ústavné právo

- Deľba moci, princípy slovenského konstitucionalizmu (osobitne právny štát),
- Ústavná úprava základných práv a slobôd (osobitne právo na súdnu ochranu), ústavné postavenie súdov a prokuratúry,
- Ústavné princípy tvorby zákonov, legislatívny proces,
- Postavenie Ústavného súdu a konanie pred ústavným súdom a vzťah súdov a prokuratúry k ostatným ústavným orgánom

5.Vzdelávanie v oblasti medzinárodného práva a európskeho práva

Pozornosť bude venovaná najmä zneniam otázok v jednotlivých oblastiach práva na ústnu časť odbornej justičnej skúšky a rozboru aktuálnej judikatúry v jednotlivých oblastiach práva. Osobitne budú zaradené prednášky k základom práva EÚ.

Oblasť úpravy:

- Vzťah medzinárodného, európskeho a vnútroštátneho práva.

- Zásady aplikácie medzinárodného a európskeho práva a ich prameňov
- Medzinárodné právo súkromné a procesné (výklad k vybraným ustanoveniam zákona č. 97/1963 Z. z. o medzinárodnom práve - súkromnom a procesnom, aplikácia medzinárodných dohovorov)
- Európske medzinárodné právo súkromné (nariadenie č. 44/2001 a ďalšie) Vybavovanie dožiadaní z cudziny a právna pomoc, doručovanie písomností,
- Európske a medzinárodné právo trestné (medzinárodný zatýkací rozkaz, vydávacia väzba, európsky zatýkací rozkaz a pod.)
- V rámci tejto oblasti vzdelávania budú do programu zaradené aj ďalšie aktuálne témy z obchodného a správneho práva EÚ.

6.Praktické cvičenia z pozitívnoprávnych oblastiach práva

Oblasť úpravy:

- Modelové pojednávanie čakatel'ov a rozbor procesných postupov v rámci pojednávanej problematiky v trestných a netrestných veciach a konzultáciami s prítomnými odbornými garantmi, písanie rozhodnutí a ich rozbor s prítomnými odbornými garantmi.
- Cvičenia zamerané na prípravu a úspešné vykonanie písomnej a ústnej časti odbornej justičnej skúšky.
- Praktické cvičenia z pozitívnoprávnych oblastí práva, nácvik zručností v pojednávacej miestnosti, osvojenie si procesných postupov a návykov nevyhnutných pre výkon funkcie sudcu a prokurátora, rozbor praktických prípadov v trestnej a netrestnej oblasti, vyhotovovanie rozhodnutí v trestnej a netrestnej oblasti.
- Písomné vyhotovovanie súdnych rozhodnutí.